

Tē Jī koàn
Kitok lāi ê sî
Tē it chiuⁿ Chhutsì
chi 4

In āulâi ū hoaⁿhí siámphiah khì tī soaⁿ piⁿ, chítê chengsenⁿ só teh khùn ê chūjân ê tōngkhang ê lāibīn. Hit sî tīhia lóng bô ū chhinchhiat ê hūjînlâng thang pangchō Mâläh, iūkoh eⁿ'á beh chhutsiê kankhô to íkeng kàu tī chítê kōtòk ê hūjînlâng. Tùi áanne, i tòh seⁿ thâuchiūn kiáⁿ, éng pòr pau i, sòa hē i tī bêchô lāi kah sinpiⁿ ê chengsenⁿ chòhóe lâi hióngsiū i chò ângeⁿ'á siōngchá ê anbîn.

Chiōnglái kám bat ū siáⁿmih eⁿ'á, tiàm tī pí chítê kohkhah hâchiān ê chōngthāi lâi chhutsì tī chítê sèkan? Lán kám bô inūi áanne kohkhah thiàⁿthàng i? Siatsú i nā lâi chhutsì tiōngkiong, ū chē chē kionglí thang khoánthāi i, koh ū chē chē chèsithâu thang sūhāu i, khióngkiaⁿ hoánchoán ê sòa súnhāi tiōh i sitchāi ê jînkeh. Chítê khóliân, bô lâng ū chùi tiōh ê ângeⁿ'á, tiàm tī hitkhoán bô lát, tiōh oákò lâng pangchōê chōngthāi, lâikàu tī lán, che súsít kahná chhinchhiūn i ū kā púnsin lóng kauthok lán, teh thènghâu lán lâi thiàⁿsioh i, suiàu lán lâi hoaⁿhí. Chhinchhiūn tiàm tī chit khoán ê kámtōng lâng, ê giú lâng ê chùiê chōngthāi, Kitok ū chhutsì chiâⁿchò eⁿ'á lâi jip tī chítê sèkan.

Chóng sī lán ísiōng só kóng chiahé, putkòu i ê chhutsiê kösûê chítapónⁿ niāniā. Lán tiōh ê kítit chèng thiⁿsài ū sòa chhuthiān tī chítê kösû. Chit nñgê sèkài lóng ū hiánchhut tī chítê kösûê siáchin ê lāitiong. Ngâng lán putsiê kítit chítê oânchoân ê siá chin, nā bô, khióngkiaⁿ chítê kösûê chhògo khì.

第二卷
基督來 ê 時
第一章 出世
之四

In 後來有歡喜閃避去 tī 山邊，一个精牲所 teh 眇 ê 自然 ê 洞孔 ê 內面。Hit 時 tīhia lóng 無有親切 ê 婦人人 thang 幫助馬利亞，又 koh 嬰 á beh 出世 ê 艱苦 to 已經到 tī chítê 孤獨 ê 婦人人。Tùi áanne, 伊 tòh 生頭 chiuⁿ kiáⁿ，用布包伊，續下伊 tī 馬槽內 kah 身邊 ê 精牲做伙來享受伊做紅嬰 á siōng 早 ê 安眠。

從來 kám bat 有啥物嬰 á，tiàm tī 比 chítê kohkhah 下賤 ê 狀態來出世 tī chítê 世間? Lán kám 無因為 áannekohkhah 疼痛伊? 設使伊若來出世 tī 王宮，有 chē chē 宮女 thang 款待伊，koh 有 chē chē 祭司頭 thang 倚候伊，恐驚顛倒會續損害 tiōh 伊實在 ê 人格。Chítê 可憐，無人有注意 tiōh ê 紅嬰 á，tiàm tī hit 款無力、tiōh óa 靠人幫助 ê 狀態，來到 tī lán，這事實 kahná 親像伊有 kā 本身 lóng 交託 lán，teh thèng 候 lán 來疼惜伊，需要 lán 來歡喜伊。親像 tiàm tī chit 款會感動人，會 giú 人 ê 注意 ê 狀態，基督有出世成做嬰 á 來入 tī chítê 世間。

總是 lán 以上所講 chiahé，不過有伊 ê 出世 ê 故事 ê 一半 niāniā. Lán tiōh ê 記得眾天使有續出現 tī chítê 故事。Chit 兩個世界 lóng 有顯出 tī chítê 故事 ê 寫真 ê 內中。Ng 望 lán 不時 ê 記得 chítê 完全 ê 寫真，若無，恐驚 chítê 故事會錯誤去。

Chhinchhiūn chákhi sî ê jitthâu ê hoathiān kāngkhoán, ēng tansûn, pêngsiōng ê hoattō, Siōngtēū tī chitêútiūn léksú tiong, lâi chòchhut chítê thang chhenkianê sūkiān, tōh sīu hō hitê êngkng ê Chú chhuthiān lâi khiākhí tī lâng ê tiongkan. Lán tī tē bīn só khòan̄kìñê, sī kanta bétiāu, bêchô, chengseⁿ, íkip chítê hūjînlâng kah chítêēng pō pauteh ê eⁿ'á niāniā. Tī chit tiongkan lán lóng bô khòan̄kìñ siánmih kī thang chhenkianê sū tī leh. Chóng sī lán tiōh ê kítit, tīāulâi, tūi i só siök hitê sèkài, ū hiánchhut chhànlnān ê kng, lâi chiò tī chítê kōsūnê choânkéng, tōh sī tī bétiāu ê téngbīn, tī gōabīn sengsiù[siok] kngliāng ê sóchāi, ū chē chē thianpeng kéktoā ê jiát nāu, lâi hoaⁿhí Kitok chhutsì chò eⁿ á lâikàu sèkan.

Sói lán tiōh ê kítit, áinne chiah sī chítê oânchoân ê kōsū, chítê oânchoân ê siáchin. Chítê oânchoân ê siáchin, tōh sī teh piáusiū chítê sînsèng ê eⁿ'á, tūi thiⁿ nîh beh lâikàu tī tē nîh ê sî, hiahê tī thiⁿ nîh teh chiàukò i ê chèng thiⁿsài, ū tī gōabīn teh hoaⁿhí lâi pohō i ê chhutsì. Koh chài lâi kóng, takpái lán nā beh thák Kitoktoān, lán tiōh ê kítit, i só chhutlâi hitê sèkài ê sū. Lán ū sìn hitê sèkài sīuiáñ. Chóng sī lán ê sim hanbān, lán tiāntiānài làukau, tūi áinne, lán sōōe ê Kitok ê siōng, tiāntiān ài sitlōh hitê tiongsim tiám.

Tī Kitoktoān tiong, tē it ê kámtōng lán ê sim ê, sitchai sī hitchām teh kichài hitê sèkài ê chhuthiān ê sū. Hitê imgák ê sianim ūánchezoaⁿ chheng koân chhinchhiūn háiéng, piàn[phiàn]móa tī thong Biatléhem ê bôktiūn, lâi gîm tōa hoaⁿhîé hō siausit, hō chènglâng lóng ū hūn, iā tng jînbîn àn hînkhang teh thiaⁿ ê sî, chē chē thianpeng ū ánchoaⁿ hoaⁿhí kàu tòng bôetiâu, hutjiān

親像早起時 ê 日頭 ê 發現全款，用單純、平常 ê 法度，上帝有 tī chitê 宇宙 ê 歷史中，來做出一个 thang 生驚 ê 事件，tōh 是有 hō hitê 榮光 ê 主出現來 khiā 起 tī 人 ê 中間。Lán tī 地面所看見 ê，是 kanta 馬寮、馬槽、精牲，以及一个婦人人 kah 一个用布包 teh ê 嬰 á niāniā。Tī chit 中間 lán lóng 無看見啥物奇異 thang 生驚 ê 事 tī leh。總是 lán tiōh ê 記得，tī 後來，tùi 伊所屬 hitê 世界，有顯出燦爛 ê 光，來照 tī chítê 故事 ê 全景，tōh 是 tī 馬寮 ê 頂面，tī 外面星宿光亮 ê 所在，有 chē chē 天兵極大 ê 热鬧，來歡喜基督出世做嬰 á 來到世間。

所以 lántiōh ê 記得，áinne chiah 是一个完全 ê 故事，一个完全 ê 寫真。Chítê 完全 ê 寫真，tōh 是 teh 表示有一个神聖 ê 嬰 á，tùi 天裡 beh 來到 tī 地裡 ê 時，hiahê tī 天裡 teh 照顧伊 ê 羣天使，有 tī 外面 teh 歡喜來保護伊 ê 出世。Koh 再來講，takpáilán 若 beh 讀基督傳，lántiōh ê 記得，伊所出來 hitê 世界 ê 事。Lán 有信 hitê 世界是有影。總是 lán ê 心 hanbān，lántiāntiān àilàukau，tùi áinne，lán 所畫 ê 基督 ê 像，tiāntiān ài 失落 hitê 中心點。

Tī 基督傳中，第一會感動 lán ê 心 ê，實在是 hitchām teh 記載 hitê 世界 ê 出現 ê 事。Hitê 音樂 ê 聲音有 áñ 怎 chheng 高親像海湧，遍滿 tī thong 伯利恆 ê 牧場，來吟大歡喜 ê 好消息，hō眾人 lóng 有份，也當人民 àn 耳孔 teh 聽 ê 時，chē chē 天兵有 áñ 怎歡喜到擋 bôetiâu，忽然出聲來吟 hitê 頂面 ê 世界 ê 讚美 ê 詩，講，—Tī 至高 ê 位

chhut siaⁿ lâi gîm hitê téngbîn ê sèkài ê
chànbí ê si, kóng, —Tī chìkoân ê ūi êngkng
kui tī Siōngtè!

Chóng sī lán nā bô chhimsìn hitê sèkài,
ū putsî jiâtsêng teh koansim tī lán ê chítê
sèkài, suijiân tûi hitê sèkài ū hiánchhut
siáⁿmîh kîi, á sī súisúi ê hiânsiōng, lán
khòanliáu māsī bô siáⁿmîh ê giú lán ê sim,
khòanchò bô chhùbiê sū, suijiân tûi thiⁿ nih
ū thiⁿsài chhuthiān, mā sī tiantóài khòanchò
chhinchhiūn kui tōatîn ê hûnbû, lâi teh châh
tī tē bîn lán sôu khòankîn ê béchô, íkip eⁿ'áê
siōng. Chit sî lán tekkhak mā thang ūánne
siúⁿ, lán násī bô bêng hitê sèkài, á sī khòan
khin hitê sèkài sôr chhuthiān ê sū, putkò sī
hôr chítê oânchoân ê kösū, piànchò chítê bô
sio liânciap, bô chhùsûê kösū. Inúi hitê
sèkài ê sū, mā sī kanta chhinchhiūn lâng teh
chò bíbiāu ê si sôr teh khang siúⁿê niâniā, sī
sînsèng ê sûsít, pêⁿpêⁿ kiatliân tī chítê
gín'á ê kösū. Hitêsèkài ê sûsít, sitchâi sī
chítê paukin ê eⁿ'áê kösûê chítþôhûn. Chit
nîngê sèkài, tekkhak tiôh sio kiatliân, pêⁿpêⁿ
lâi khòanchò sī sitchâi. Lán tiôh chháichip
chit nîngê sèkài ê sûsít, chiah ê thang
oânchoân lâi õe chítê siáchin.

Châi lésu sôr khòan hitê sèkài, tóh sī i ê
chóke. Sóí i ū sîsiông chòhóe lâi teh siúⁿ chit
nîngê sèkài, oánjiân chhinchhiūn lán
siôngsiông teh siàuliâm lán ê kòhiong, íkip
lán sôr bat ê pêngiú kângkhoán, i ū
siôngsiông kóngkhí thiⁿ nih ê sū, iâu
kóngkhí chèng thiⁿsài íkip chiòng sînlêng ê
sū, i nâ tiàm tī tê nih ū khòan tiôh chítê
sèhàn ê gín'áê sî, tóh iûgoân ū khòankîn tī
thiⁿ nih hiahê teh chiàukò gín'áê thiⁿsài, i nâ
tiàm tī tê nih khòankîn chítê chôejîn hóekái ê
sî, iûgoân ū khòankîn tī thiⁿ nih, chèng
thiⁿsài ê bînchêng, ūuî tiôh i teh hoanhí. I ū
kámkak hitê sèkài sîsiông pauûi tī i ê sinpiⁿ,

榮光歸 tī 上帝！

總是 lán 若無深信 hitê 世界，有不時熱誠 teh 關心 tîlánê chítê 世界，雖然 tûi hitê 世界有顯出啥物奇異，á 是 súisúi ê 現象，lán 看了 mā 是無啥物 ê giúlánê 心，看做無趣味 ê 事，雖然 tûi 天裡有天使出現，mā 是顛倒 ài 看做親像 kui 大陣 ê 雲霧，來 teh châh tī 地面 lán 所有看見 ê 馬槽，以及嬰 á ê 像。Chit 時 lán 的確 mā thang 有 áinne 想，lán 若是無明 hitê 世界，á 是看輕 hitê 世界所出現 ê 事，不過是 hō chítê 完全 ê 故事，變做一個無相連接，無次序 ê 故事。因為 hitê 世界 ê 事，mā 是 kanta 親像人 teh 做美妙 ê 詩所 teh 空想 ê niâniā，是神聖 ê 事實，平平有結連 tī chítê gín'á ê 故事。Hitê 世界 ê 事實，實在是 chítê 包巾 ê 嬰 á ê 故事 ê 一部分。Chit 兩個世界，的確 tiôh 相結連，平平來看做是實在。Lán tiôh 採集 chit 兩個世界 ê 事實，chiah ê thang 完全來畫 chítê 寫真。

在耶穌所看 hitê 世界，tóh 是伊 ê 祖家。所以伊有時常做伙來 teh 想 chit 兩個世界，宛然親像 lán 常常 teh siàu 念 lánê 故鄉，以及 lán 所 bat ê 朋友全款，伊有常常講起天裡 ê 事，也有講起眾天使以及眾神靈 ê 事，伊若 tiàm tī 地裡有看 tiôh 一個細漢 ê gín'á ê 時，tóh 猶原有看見 tī 天裡 hiahê teh 照顧 gín'á ê 天使，伊若 tiàm tī 地裡看見一個罪人悔改 ê 時，猶原有看見 tī 天裡，眾天使 ê 面前，有為 tiôh 伊 teh 歡喜。伊有感覺 hitê 世界時常包圍 tī 伊 ê 身邊，時常關心 tîlánchítê 世界。

sîsiông koansim tī lánchítê sèkài.

Lán tī chêng íkeng ū kóng, jînlūi tiong
Siōngtè tàkpái ê khésī, íkip tī chítê sèkài sói
siū tak téngħōu thêko chengsîn siōng ê sū,
tī bē chai tīchia êíchêng, tōh íkeng hengkhí
tī hitê sèkài. Tī bē chhuthiān tī chitpêng ê
chìnchêng, tī hitpêng tûi láuchá tōh íkeng
chaiiáñ, sói lán thang siūñ,
chhinchhiúñéngoán ê kiáñê hòasin, chit
khoán tōa ê kèbô, tī lán bē chai êíchêng, tī
thiññ nih, chèng thiñsài úntàng beh tōatōa
hoah hó lâi hoañhí, iā kàu aulâi in mā sīeng
chôngpài ê liāmthâu lâi hoañhí hitê bútâi ū
chhiansúa lóh lâi sèkan, sói lán chiah ū
thang khòañkìn chèng thiñsài chin hoañhí, tī
hit àm lâi gîm hápgiê koa, lâi pò tōa hoañhîê
hó siausit, hō chènglâng lóng ū hūn
kóng, "kin'ájít tī Tabít ê siâñ, íkeng ūi tióh lín
señ chítê chínkiùê, tōh sī Chú Kitok."

Lán tī 前已經有講，人類中上帝
tàkpái ê 啟示，以及 tī chítê 世界所受
tak 等號有提高精神上 ê 事，tī bē 知
tīchia ê 以前，tōh 已經興起 tī hitê 世
界。Tī bē 出現 tī chitpêng ê 進前，tī
hitpêng tûi 老早 tōh 已經知影，所以
lán thang 想，親像永遠 ê kiáñ ê 化
身，chit 款大 ê 計謀，tīlán bē 知 ê 以
前，tī 天裡，眾天使穩當 beh 大大
hoah 好來歡喜，也到後來 in mā 是用
崇拜 ê 念頭來歡喜 hitê 舞台有遷徙落
來世間，所以 lán chiah 有 thang 看見
眾天使真歡喜，tī hit 暗來吟合宜 ê
歌，來報大歡喜 ê 好消息，hō眾人
lóng 有份講，「今 á 日 tī 大衛 ê 城，已
經為 tióh lín 生一个拯救 ê，tōh 是主基
督。」